

Atsakymai

Senoji keliasi ir eina virtuvės durų link, atkišusi strėnas, vilkdama grindimis gumbuotas basas pėdas, o jis galvoja, ką pradėjęs, ir niekaip negali užbaigti. Ir ko čia užkliuvo šiandien tos bulvės, lyg niekad nebūčiau matęs? Jau ir jis atsikėlė, nešasi gal aštuvą ir duonriekį peilį ant slenksčio, žiūri į keliuką, kuriuo ateis kaimynai, va jau ir ateina, bet iš taip toli dar neįžiūrėsi: gal senieji Narkai, gal Rimgailos. Tada neša peilį ant stalo ir pirmąsyk šiandien nusišypso:

– Pažiūrėk, motina, pro langą, jau renkasi mūsų sveteliai!

Dar yra daug laiko, kol jie atkrūpštins iki kiemo vartų. Duona jau sudėta į minkytuvį, visi namai perkviptę jos kvapu, ir ližė pastatyta į kampą iki kitos vasaros, stovi Rimkai šalia savo duonos. Dabar jis eina atnešti pieno iš šulinio ir vėl žiūri į keliuką. Senieji Narkai. O už kanalo – dar trys: Rimgailos ir Medutienė. Senoji tiesia ant stalo rankšluostį, atneša kepalą kaip vaiką: ant pusiau sulenktos rankos. Tik tie sveteliai eina labai palengva, netoli nuo savęs statydami lazdas, protarpiais stabteli, pasidairo į pasėlius, o gal tik atgauna kvapą ir vėl slenka toliau – tiesiai į vartus, o tie vartai pažįstami, šimtus kartų pro juos yra ėję, jau keli stulpai supuvo nuo to laiko, kai pirmąsyk kaimyniškai juos atvėrė. Sueina kieman penkiese, moterys – juodom bažnytinėm suknelėm, bet vis tiek atrodo, kad sustojo tokie balti, baltai aptaisyti. Aštuonios vietos už stalo: išilgai – po tris, galuose – po vieną, o jie iš viso septyni, šiemet Medučio vietoje jau niekas nebesėdės, tik įpiltas jam į stiklinę pienas ir padėta šalia duonos rieki. Kai laikai rankoje duoną – niekada nežinai, ar nebus ji tau paskutinė, taip jau surėdytas žmogaus gyvenimas.

Romualdas Granauskas. DUONOS VALGYTOJAI.